

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Isandaan at Dalawa

Ang Tatluhang Paglalapat ng Sugo: Pagbubunyag ng mga Dinamika ng Propesiya

Jeff Pippenger
2024-02-29

Ang tatluhang paglalapat ni Elias ay tumutukoy sa mensahe, sa sugo, at sa kilusan sa kapanahunan ng paghahatol na ipinatutupad ng Diyos, na nagsisimula sa batas sa Linggo sa Estados Unidos at nagpapatuloy hanggang sa pagsasara ng probasyon. Ang paghahatol na ipinatutupad ay umiigting mula sa isang panahon na ang paghahatol ng Diyos ay may halong awa hanggang sa panahong ang Kanyang mga hatol ay ibinubuhos nang walang awa sa pitong huling salot.

Ang tatluhang paglalapat ng mensaherong naghahanda ng daan para sa Sugo ng Tipan ay sumasaklaw sa mensahe, sa mensahero, at sa kilusan sa bahaging pangwakas ng paghuhukom na pagsisiyasat ng Diyos, na tumutukoy sa panahon ng paglalagay ng tatak sa isang daan at apatnapu't apat na libo. Ang panahong iyon ay nagwawakas sa nalalapit na Batas sa Linggo sa Estados Unidos, na siyang pasimula ng pagpapatupad ng mga paghahatol ng Diyos.

Ihinanda ni Juan Bautista ang daan para kay Cristo, ang Sugo ng Tipan, upang patibayin ang tipan sa katuparan ng Daniel kabanata siyam, talatang dalawampu't pito. Sa gayon, inihanda rin niya ang daan upang si Cristo ay biglang dumating sa Kanyang templo at dalisayin ang mga anak ni Levi, na Kanyang ginawa sa pasimula at sa katapusan ng Kanyang tatlo't kalahating taong ministryo. Ang paglilinis ng literal na templo ay sagisag ng Kanyang gawain ng paglilinis sa templo ng kaluluwa ng mga kinakatawan bilang mga anak ni Levi.

Ang Kanyang aktuwal na gawain ng paglilinis ng templo ay isang katuparan ng propesiya, at nang isinagawa Niya ang gawaing iyon sa Juan kabanata dalawa, mga talata labintatlo hanggang dalawampu't dalawa, pinatnubayan ng Espiritu Santo ang mga alagad upang alalahanin ang isang sipi mula sa Lumang Tipan na bahagi ng Kanyang gawaing pagpapadalisay at paglilinis sa mga alagad bilang katuparan ng Malakias kabanata tatlo.

Sa sipi sa Ebanghelyo ni Juan, tinukoy ni Cristo na kapag nawasak ang templo ng Kanyang katawan, itatayo Niya itong muli sa loob ng tatlong araw. Sa kanilang pakikipagtalo, idinagdag ng mga Judiong mapangangatwiran na ang pagsasaayos muli ng literal na templo, na isinagawa ni Herodes at natapos noong mismong taong iyon, ay umabot ng apatnapu't anim na taon. Pinadalisay ni Jesus ang Kanyang mga alagad sa pamamagitan ng isang halimbawa ng isa sa mga tuntuning kaugnay ng salitang propetiko, na itinakda ni Jesus sa Kanyang Salita, sa pamamagitan ng gawain ng mga anghel, ng Espiritu Santo, at ng mga propeta.

Ipinamalas niya ang propetikong halimbawa na ang literal ay kumakatawan sa espirituwal. Itinakda niya ang propetikong susi ng bilang na "apatnapu't anim" bilang sagisag ng templo. Ang "apatnapu't anim" ang bilang ng mga araw na nanatili si Moises sa bundok upang tanggapin ang mga tagubilin para sa templo. Ang "apatnapu't anim" ang bilang ng mga kromosoma na bumubuo

sa templong pantao. Ang "apatnapu't anim" ang bilang ng mga taon (1798 hanggang 1844) na natupad sa pagpapanumbalik ng espirituwal na templo na dating niyurakan ng paganismo at pagkatapos ay ng papalismo.

Ang dalawang paglilinis ng templo ay naglalaman ng symbolismong nagsasaad na ang tatlong araw ay katumbas ng apatnapu't anim na taon. Taglay din nito ang prinsipyong ang literal ay kumakatawan sa espirituwal. Ito'y kumatawan kapwa sa isang katuparan at sa isang paghuhula ng propesiya. Ang dalawang paglilinis ay kumakatawan sa isang katotohanang hindi nauunawaan ng isang uri, at isinisiwalat sa isa pang uri.

Ang dalawang paglilinis ay nagsasaad ng isang yugto ng panahon kung kailan ang Simbahan ng Diyos ay natiwali hanggang sa puntong ito'y "isang lahing mapangalunya ng mga ulupong," na humihingi ng isang tanda, samantalang ang tanda ay tuwirang ipinaliliwanag sa kanila, sapagkat ang kaisa-isang tandang ibibigay ay ang tanda ng pagkawasak ng templong muling ibabangon sa loob ng tatlong araw.

O lahi ng mga ulupong, paanong kayo, na masasama, ay makapagsasalita ng mabubuting bagay? sapagkat sa kasaganaan ng puso nagsasalita ang bibig. ... Pagkatapos ay sumagot ang ilan sa mga eskriba at mga Fariseo, na nagsasabi, Guro, ibig naming makakita ng isang tanda mula sa iyo. Ngunit sumagot siya at sinabi sa kanila, Isang masama at mapangalunyang salinlahi ang naghahanap ng isang tanda; at walang tandang ibibigay dito, kundi ang tanda ng propetang Jonas: Sapagkat kung paanong si Jonas ay tatlong araw at tatlong gabi sa tiyan ng balyena; gayon din ang Anak ng tao ay tatlong araw at tatlong gabi sa puso ng lupa. Mateo 12:34, 38-40.

Ang lahat ng mga dinamika ng propesiya na ito ay nasasalamain sa tatlong katuparan ng biglang pagdating ng Sugo ng Tipan sa Kanyang templo, gaya ng ginawa Niya sa Juan kabanata dalawa.

At malapit na ang Paskuwa ng mga Judio, at umakyat si Jesus sa Jerusalem. At nasumpungan niya sa templo ang mga nagbibili ng mga baka at tupa at mga kalapati, at ang mga tagapagpalit ng salapi na nakaupo. At nang makagawa siya ng isang panghagupit na yari sa maliliit na tali, pinalayas niya silang lahat mula sa templo, pati ang mga tupa at ang mga baka; at ibinuho ang salapi ng mga tagapagpalit, at ibinuwal ang mga mesa. At sinabi niya sa mga nagbibili ng mga kalapati, Alisin ninyo rito ang mga ito; huwag ninyong gawing bahay-kalakal ang bahay ng aking Ama. At naalaala ng kaniyang mga alagad na nasusulat, Ang sigasig para sa iyong bahay ay lumamon sa akin. Nang magkagayo'y sumagot ang mga Judio at sinabi sa kaniya, Anong tanda ang maipakikita mo sa amin, yamang ginagawa mo ang mga bagay na ito? Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, Sirain ninyo ang templong ito, at sa tatlong araw ay babangunin ko ito. Sinabi nga ng mga Judio, Apatnapu't anim na taon ang ginugol sa pagtatayo ng templong ito, at itatayo mo ba ito sa tatlong araw? Ngunit ang tinutukoy niya ay ang templo ng kaniyang katawan. Kaya nang siya'y muling mabuhay mula sa mga patay, naalaala ng kaniyang mga alagad na sinabi niya ito sa kanila; at pinaniwalaan nila ang Kasulatan, at ang salitang sinabi ni Jesus. Juan 2:13-22.

Ang Sugo ng Tipan ay magdadalisay at sasalain din ang mga anak ni Levi, gaya ng pagdalisay sa "pilak" at "ginto"—ang "pilak" ay kumakatawan sa Salita ng Diyos, at ang "ginto" ay

kumakatawan sa pananampalataya. Dadalisayin ng Sugo ng Tipan ang Kaniyang mga alagad sa pamamagitan ng pagpapalago ng kanilang “pananampalataya” sa Kaniyang “salita” na propetiko. Ang salitang propetikong iyon ay nilayon upang magdalisay, ngunit upang magsala rin. Ang Kaniyang Propetikong Salita ay laging kumakatawan sa isang pagsubok, at sa pamamagitan ng Kaniyang Propetikong Salita nasasala ang mga anak ni Levi sa panahon ng Kaniyang biglaang pagdating sa Kaniyang templo.

"Ang kaniyang kalaykay ay nasa kaniyang kamay, at kaniyang lubos na lilinis ang kaniyang giikan, at titipunin ang kaniyang trigo sa kamalig.' Mateo 3:12. Ito ay isa sa mga panahon ng pagdalisay. Sa pamamagitan ng mga salita ng katotohanan, ang ipa ay pinaghihiwalay sa trigo. Sapagkat sila ay lubhang palalo at nagtitiwala sa sariling katuwiran upang tumanggap ng saway, at labis na maibigin sa sanlibutan upang tanggapin ang isang buhay ng pagpapakumbaba, marami ang tumalikod kay Jesus. Marami pa rin ang gumagawa ng gayon. Sinusubok ang mga kaluluwa ngayon gaya ng mga alagad sa sinagoga sa Capernaum. Kapag ang katotohanan ay ipinakikintal sa puso, nakikita nila na ang kanilang mga buhay ay hindi naaayon sa kalooban ng Diyos. Nakikita nila ang pangangailangan ng ganap na pagbabago sa kanilang sarili; ngunit hindi sila nakahandang pasanin ang gawaing pagtatwa sa sarili. Kaya nagagalit sila kapag nahahayag ang kanilang mga kasalanan. Umalis silang natitiod, gaya ng pag-alis ng mga alagad kay Jesus, na nagbubulong-bulong, 'Ito'y mabigat na pananalita; sino ang makakarinig nito?'" *The Desire of Ages*, 392.

Yaong mga “kaluluwang sinubok” sa “sinagoga sa Capernaum” ay tumangging unawain na noong sinabi ni Cristo sa kanila na dapat nilang kainin ang Kanyang laman at inumin ang Kanyang dugo, ay ginamit Niya ang Kanyang literal na katawan upang ihayag ang isang espirituwal na katotohanan. Iyon din ang mismong representasyong propetiko na Kanyang ginawa hinggil sa templo sa Juan kabanata dalawa. Nang ang prinsipyong ang literal ang nauuna at kumakatawan sa espirituwal ay inaring “isang mahirap na pananalita” na ayaw nilang “pakinggan,” sila’y tumalikod at hindi na muling lumakad na kasama Niya. Nangyari iyon sa Juan kabanata anim, talata animnapu’t anim (666), na kumakatawan sa nalalapit na batas sa Linggo, na isinagisag ng Oktubre 22, 1844, na siya namang isinagisag ng krus ng Kalbaryo.

Mula noon, marami sa kaniyang mga alagad ang tumalikod at hindi na lumakad na kasama niya. Juan 6:66.

Sa ikalawang kabanata ng Juan, pinatnubayan ng Espiritu Santo ang pag-iisip ng mga alagad upang "alalahanin" ang propesiyang naglalarawan ng kasigasigan ng Diyos, at ang salitang "zealous" ay ang gayunding salitang "jealous" sa wikang Hebreo at Griyego.

Sapagka't ang sigasig para sa iyong bahay ay lumamon sa akin; at ang mga pag-alipusta ng mga umalipusta sa iyo ay bumagsak sa akin. Mga Awit 69:9.

Ang sigasig ng Diyos, na siya ring Kaniyang paninibugho, ay kumakatawan sa isang aspekto ng Kaniyang katangian bilang isang Diyos na mapanibughuin, na ang Kaniyang paninibugho ay nahahayag hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi sa mga napopoot sa Kaniya. Sa ikalawang kabanata ng Juan, itinatakda ng Espiritu Santo na ang paglilinis na isinasakatuparan ng Sugo ng

Tipan ay nagaganap sa ikaapat at pangwakas na salinlahi, bagaman laging may ilang mula sa ikatlong salinlahi na nananatili kapag ang kopa ng pangwakas na salinlahi ay napupuno. Ang salinlahing iyon ay isang mapangalunyang lahing ulupong.

Si Moises ay kumatawan sa ikaapat na salinlahi, at noon, sa loob ng apatnapu't anim na araw, tinanggap ni Moises ang tagubilin hinggil sa pagtatayo ng templo. Sa mga araw na iyon ay tinanggap niya ang kautusan, na, sa ikalawang utos, ay nagpapakilala na ang panibugho ng Diyos ay nahahayag sa ikatlo at ikaapat na salinlahi.

At sinabi niya kay Abram, Talastasin mong walang pagsala na ang iyong binhi ay magiging taga-ibang-bayan sa isang lupaing hindi kanila, at maglilingkod sa kanila; at kanilang pahihirapan sila sa loob ng apat na raang taon; At pati ang bansang kanilang paglilingkuran ay hahatulan ko; at pagkatapos ay lalabas sila na may malaking kayamanan. At paroroon ka sa iyong mga magulang na may kapayapaan; ililibing ka sa mabuting katandaan. Nguni't sa ikaapat na salinlahi ay babalik sila rito; sapagka't hindi pa ganap ang kasamaan ng mga Amorreo. Henesis 15:13-16.

Sa huling salinlahi ng sinaunang Israel, itinayo ang templo ng iglesyang Kristiyano, na tinawag ni Pedro na "bahay na espirituwal." Sa kasaysayang iyon, ipinamalas ng Diyos ang Kanyang panibugho makalawa, nang sa Kanyang sigasig ay nilinis Niya ang templo. Noong 1844, itinindig ng Diyos ang espirituwal na templo ng mga Millerites, at minsan pang nilampasan Niya ang dating hinirang na bayan. Sa kasaysayang iyon, ang Sugo ng Tipan ay biglang dumating noong Oktubre 22, 1844.

Ang Kanyang paglitaw ay inihanda sa pamamagitan ng ministeryo ni William Miller. Habang papalapit ang mga Protestante at ang mga Millerita sa Oktubre 22, 1844, dalawang uri ang sinubok. Dumating ang pagsubok ng mga Protestante sa panahon ng wakas sa pagdating ng unang anghel noong 1798. Nang maipormal noong 1831 ang mensaheng "maglilinis at magdadalisay" sa mga anak ni Levi, nagsimula ang pagsubok sa mga Protestante nang ang mensahe ng unang anghel ay pinalakas noong Agosto 11, 1840. Noong Abril 19, 1844, bumagsak ang mga Protestante sa pagsubok, at naging mga anak na babae ng Babilonia.

Pagkatapos ay dumating ang ikalawang anghel, at sinubok ang pananampalataya ng mga Millerita, at naisakatuparan ang paglilinis at pagdadalisay. Nang ang mensahe ng ikalawang anghel ay binigyang-kapangyarihan sa pulong-kampo sa Exeter noong ika-12 hanggang ika-17 ng Agosto, naisakatuparan ang pagsubok ng paghihiwalay sa hanay ng mga Millerita, sa pagitan ng mga marurunong at ng mga mangmang na Millerita.

Ang pagkakaiba sa pagitan ng mga matatalino at ng mga mangmang ay ang langis, na siyang propetikong mensahe ng Sigaw sa Hatinggabi. Nang dumating ang ikatlong anghel noong Oktubre 22, 1844, naitayo na ang templo (sa loob ng apatnapu't anim na taon). Sa puntong iyon, ang Sugo ng Tipan ay biglang dumating sa Kaniyang templo.

Ang pagdating ni Cristo, bilang ating Dakilang Saserdote, sa Kabanal-banalang Dako para sa paglilinis ng santuwaryo, na ipinakikita sa Daniel 8:14; ang pagdating ng Anak ng Tao sa Matanda sa mga Araw, gaya ng iniharap sa Daniel 7:13; at ang pagdating ng Panginoon sa

Kanyang templo, na ipinanghula ni Malakias, ay mga paglalarawan ng iisang pangyayari; at ito rin ay kinakatawan ng pagdating ng lalaking ikakasal sa kasalan, na inilarawan ni Cristo sa talinghaga ng sampung dalaga, sa Mateo 25. *The Great Controversy*, 426.

Noon sinimulan ng Sugo ng Tipan ang Kaniyang gawain ng paglilinis at pagdadalisay sa mga alagad na Millerite, na tinukoy sa Malakias kabanata ikatlo bilang mga anak ni Levi.

Marami sa mga lumabas upang salubungin ang Kasintahang Lalaki sa ilalim ng mga pabalita ng unang at ikalawang anghel ay tinanggihan ang ikatlo, ang huling pabalitang pagsubok na ibibigay sa sanlibutan, at gayon din ang magiging paninindigan kapag ibinigay ang huling panawagan.

Bawat detalye ng talinghagang ito ay dapat na masusing pag-aralan. Tayo ay kinakatawan alinman ng mga matatalinong dalaga o ng mga mangmang na dalaga. *Review and Herald*, Oktubre 31, 1899.

Nang ang mensahe ng unang anghel ay binigyan ng kapangyarihan noong Agosto 11, 1840, napakaraming tao ang sumapi sa kilusang Millerite. Pagkaraan, noong Abril 19, 1844, isang malaking pangkat ang humiwalay sa kilusan. Noong Oktubre 22, 1844, ayon sa tradisyonal na pananaw, may humigit-kumulang limampung kaluluwa na sa pananampalataya ay pumasok sa Kabanal-banalang Dako. Kung ipagpapalagay na ang bilang ay humigit-kumulang limampung kaluluwa na sa pasimula ay sumunod sa liwanag ng ikatlong anghel, ano ang kahulugan kapag ipinabatid sa atin na “marami” sa mga tumanggap sa mga mensahe ng unang at ikalawang anghel ay “tumanggi sa ikatlo, ang huling mensaheng pansubok”?

Ang Sugo ng Tipan ay biglang dumating sa Kanyang templo at ibinukas sa limampu na nagpatuloy tungo sa karanasan ng ikatlong anghel ang kaliwanagan ng santuwaryo sa langit at ang mensahe ng ikatlong anghel, ngunit sa pasimula ay nagkawatak-watak sila. Ang kanilang pagkadismaya noon ay higit kaysa sa unang pagkadismaya, bagaman ipinabatid sa atin ni Sister White na ang kanilang pagkadismaya ay hindi kasinglaki ng sa mga alagad pagkaraan ng krus.

Sa dalawang magkatulad na kasaysayan, binuksan ni Cristo ang Kanyang Salitang propetiko sa mga nabigo, at pagsapit ng 1850, sinabi ni Sister White na ipinakita sa kaniya na ang Panginoon noon ay muling iniunat ang Kanyang kamay upang tipunin ang Kanyang bayan.

"Ika-23 ng Setyembre, [1850], ipinakita sa akin ng Panginoon na inunat Niya ang Kanyang kamay sa ikalawang pagkakataon upang muling bawiin ang nalabi ng Kanyang bayan, at na ang mga pagsisikap ay dapat na pagdoblehin sa panahong ito ng pagtitipon. Sa panahon ng pagkakawatak-watak ay hinampas at pinilas ang Israel; ngunit ngayo'y, sa panahon ng pagtitipon, pagagalangin at tatalian ng Diyos ang Kanyang bayan. Sa pagkakawatak-watak, ang mga pagsisikap na ilaganap ang katotohanan ay may kaunti lamang na naging bisa, kaunti lamang o halos walang natamo; ngunit sa pagtitipon, kapag ipinatong ng Diyos ang Kanyang kamay upang tipunin ang Kanyang bayan, ang mga pagsisikap na ilaganap ang katotohanan ay magkakaroon ng kanilang itinakdang bisa. Lahat ay dapat magkaisa at maging masigasig sa gawain. Nakita ko na kahiya-hiya na ang sinuman ay tumukoy sa panahon ng pagkakawatak-watak bilang mga halimbawang gagabay at magtatakda sa atin ngayon sa

panahon ng pagtitipon; sapagkat kung hindi na higit ang gagawin ng Diyos para sa atin ngayon kaysa ginawa Niya noon, ang Israel ay kailanma'y hindi matitipon. Kasingkinakailangan na mailathala sa isang pahayagan ang katotohanan gaya ng ito'y ipinangangaral." Review and Herald, Nobyembre 1, 1850.

Sa krus ay nagkawatak-watak ang mga alagad, at sa kasaysayang iyon, makalipas ang tatlong araw, sinimulan Niyang tipunin ang mga alagad Niyang nagsipangalat. Humigit-kumulang tatlong taon matapos ang katapusan ng 1844, sinimulan ni Cristo na tipunin ang Kaniyang nagsipangalat na kawan. Sa kasaysayang iyon ay pinamunuan Niya ang Kaniyang bayan na pasimulan ang gawaing paglilimbag at ilathala ang ikalawa sa dalawang talahanayan ni Habacuc, na ginawa sa katapusan ng 1850, at pagkatapos ay sinimulang ialok na ipagbili sa Review and Herald noong Enero ng 1851.

Ang tsart noong 1843 ay naging pisikal na representasyon ng mensaheng naglinis sa templong itinayo sa kasaysayan ng unang at ikalawang mensahe ng mga anghel. Sa pagdating ng ikatlong anghel, itinakda ng Diyos na tapusin ang Kaniyang gawain at iuwi ang Kaniyang bayan, ngunit sila'y naghimagsik gaya ng sinaunang Israel, at kapwa ang sinaunang at makabagong Israel ay itinalagang maglalag sa ilang. Kung yaong mga Adventista na sa pasimula'y tumanggap sa liwanag ng ikatlong anghel ay nagpatuloy sa pananampalataya, tangan ang pisikal na representasyon ng kanilang mensahe, na siyang tsart noong 1850, naipangyari na sana nila ang ikalawang pagparito ni Jesus at nakauwi na sila. Ngunit itinadhanang ulitin nila ang kasaysayan nina Josue at Caleb, at ng sampung hindi tapat na tiktik.

Kung ang mga Adventista, matapos ang Dakilang Pagkakadismaya noong 1844, ay naghawak nang matatag sa kanilang pananampalataya at nagpatuloy na magkakaisa sa nagbubukas na pamamatnubay ng Diyos, tinatanggap ang mensahe ng ikatlong anghel at sa kapangyarihan ng Banal na Espiritu ay ipinahahayag ito sa sanlibutan, nakita sana nila ang pagliligtas ng Diyos, ang Panginoon ay kumilos sana nang makapangyarihan sa pamamagitan ng kanilang mga pagsisikap, ang gawain ay natapos na sana, at si Cristo ay dumating na sana noon pa upang tanggapin ang Kanyang bayan sa kanilang gantimpala. Ngunit sa panahon ng pagdududa at kawalang-katiyakan na sumunod sa pagkakadismaya, marami sa mga mananampalataya sa pagdating ay tinalikuran ang kanilang pananampalataya. . . . Kaya napigil ang gawain, at ang sanlibutan ay naiwan sa kadiliman. Kung ang buong katawan ng mga Adventista ay nagkaisa sa mga utos ng Diyos at sa pananampalataya ni Jesus, lubhang naiiba sana ang ating kasaysayan!" Evangelism, 695.

Si Juan Bautista at si William Miller ay naghanda ng daan upang biglang pumarito si Cristo at dalisayin ang isang bayan na magdadala ng mensahe ng kaligtasan sa buong sanlibutan sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Banal na Espiritu. Natupad ng mga alagad ni Cristo ang kanilang atas, ngunit ang Adventismo sa pasimula nito ay hindi nakatupad. Pagsapit ng 1856, nahulog na sila sa kalagayan ng Laodicea, tinanggihan ang lalong mataas na liwanag ng "pitong panahon," at noong 1863 sinimulan ang proseso ng papatinding paghihimagsik hanggang umabot sa nalalapit na batas sa Linggo. Ang paghihimagsik noong 1863 ay tinipikal ng paghihimagsik ng sampung tiktik. Sa katapusan ng apatnapung taon ng paglalaglag sa ilang, ibinalik ang sinaunang

Israel sa gayunding pagsubok, na sa gayo'y nagbibigay ng halimbawa na ang makabagong Israel ay ibinabalik sa pasimulang pagsubok.

Ang paghihimagsik ng sampung espiya sa Kadesh ay naulit sa Kadesh pagkalipas ng apatnapung taon. Ang paghihimagsik ng sampung espiya na nagdulot ng apatnapung taong paglalagalag sa ilang ay kumakatawan sa paghihimagsik noong 1863, nang ang makabagong Israel ay nagdulot ng kanilang sariling paglalagalag sa ilang ng Laodicea. Sa katapusan ng apatnapung taon ay muling dinala ang sinaunang Israel sa Kadesh, at sa gayo'y ipinakikilala na ang pagsubok na nagdalisay sa Millerite Adventism noong paghihimagsik ng 1863 ay uulitin kapag ang Sugo ng Tipan ay muling biglang darating sa Kanyang templo muli.

Ipagpapatuloy natin ang pag-aaral na ito sa susunod na artikulo.

Sa pananakop sa Gilead at Bashan, marami ang nagbalik-alaala sa mga pangyayaring, halos apatnapung taon na ang nakararaan, na sa Kadesh ay nagtadhana sa Israel ng mahabang paglalagalag sa ilang. Nakita nila na ang ulat ng mga espiya hinggil sa Lupang Pangako ay sa maraming bagay ay wasto. Ang mga lunsod ay nakukutaan at napakalalaki, at tinitirhan ng mga higante, na kung ihahambing sa kanila ay mga pandak lamang ang mga Hebreo. Ngunit ngayo'y nakikita nila na ang ikapapahamak na pagkakamali ng kanilang mga ninuno ay ang kawalan ng tiwala sa kapangyarihan ng Diyos. Ito lamang ang pumigil sa kanila na agad na makapasok sa mainam na lupain.

Nang una pa lamang silang naghahanda na pumasok sa Kanaan, ang pagsasagawa ng bagay na ito ay kinapapalooban ng di-hamak na mas kaunting kahirapan kaysa ngayon. Ipinangako ng Diyos sa Kanyang bayan na kung susunod sila sa Kanyang tinig, Siya'y mauunang pumaroon at makikipaglaban para sa kanila; at magsusugo rin Siya ng mga putakti upang paalisin ang mga nananahan sa lupain. Hindi pa pangkalahatang napukaw ang takot ng mga bansa, at kakaunti lamang ang naging paghahanda upang hadlangan ang kanilang pagsulong. Ngunit nang utusan na ngayon ng Panginoon ang Israel na magpatuloy, kailangan nilang sumulong laban sa mga mapagmatyag at makapangyarihang mga kaaway, at makipagtuos sa malalaki at mahusay na sinanay na mga hukbong matagal nang naghahanda upang tutulan ang kanilang paglapit.

Sa kanilang pakikipagtunggali kina Og at Sihon, ang bayan ay dinala sa gayunding pagsubok na lubhang ikinabigo ng kanilang mga ama noon. Ngunit ang pagsubok ngayon ay higit na mahigpit kaysa noong iniutos ng Diyos sa Israel na sumulong. Ang mga kahirapan sa kanilang landas ay lubhang nadagdagan mula nang tumanggi silang sumulong nang sila'y inatasang gawin iyon sa pangalan ng Panginoon. Sa ganito pa rin sinusubok ng Diyos ang Kaniyang bayan. At kung hindi nila matiis ang pagsubok, muli Niya silang dinadala sa gayunding kalagayan, at sa ikalawang pagkakataon ang pagsubok ay lalapit pa sa kanila, at magiging mas mahigpit kaysa sa nauna. Ito'y nagpapatuloy hanggang sa kanilang matiis ang pagsubok; o, kung sila'y nananatiling mapaghimagsik, inaalis ng Diyos ang Kaniyang liwanag sa kanila at iniwan sila sa kadiliman. Mga Patriarka at mga Propeta, 436, 437.